

בו שמחללת את אביה, אין דינו שאסור ליתן לו לפתוח ראשון, אלא רק נוהגין בו חול היינו דרשות הוא).

והרמ"א בהל' נשיאת כפים סימן קכ"ח סעיף מ"א הביא דברי המרדכי להלכה. ובמ"א שם ס"ק ס"ב תמה מסוגיין. שאמרו דלר"ש שריפה חמורה שכן ניתנה לבת כהן שזינתה שכן מחללת את אביה, ואם גם בהמירה דת נחשבת שמחללת את אביה, א"כ מנ"ל דשריפה חמורה נימא דסקילה חמורה כיוון דבת כהן שעבדה ע"ז (דהיא בסקילה) גם מחללת את אביה. (ובאמת ה"ה אפשר להקשות מהשו"ט לעיל לדעת רבנן שמשמע ג"כ שחומרת מחללת אביה שייכא רק כשזינתה ולא בעבדה ע"ז, יעוין במחצית השקל ובפמ"ג שם).

ובשו"ת שבות יעקב ח"ו סי' ב' (נדפס בשו"ע עם רעק"א השלם, ב"פתח הגליון") כתב ליישב קושית המג"א, שאמנם מהס"ד בשו"ט כאן משמע דלא כהמרדכי, אך המרדכי אמר דבריו למסקנא דקיי"ל כחכמים דסקילה חמורה כיון שפושט ידו בעיקר עדיף, וא"כ אם בת כהן שזינתה מחללת את אביה, כ"ש פושטת יד בעיקר שמחללת את אביה. יעו"ש במחצה"ש. (והשבו"י דן שם דה"ה בכהן שבנו המיר דתו, דאין לומר שדווקא גבי בת אמרינן דמחללת את אביה, עיי"ש). וכן תירץ בזרע יצחק על המשניות, יעו"ש שתירץ בעוד דרך.

אמנם המג"א שם הסיק דבשו"ט כאן מוכח בבירור דבעבירה דע"ז לא אמרינן דמחללת את אביה, אלא דווקא בעבירה של זנות אמרינן דמחללת את אביה, דהו"ל לשמרה מזנות שלא תתייחד עם אדם, אבל משאר עבירות אין יכול לשומרה. (וכמו שמצינו שרק בעבירה זו סוקלין אותה על פתח בית אביה, לומר ראו גידולים שגידלתם). והוכיח המג"א מזה שכתב המרדכי דבריו רק בבת שהמירה, ואי מצד עצם עבירת ע"ז ה"ה בבן שהמיר. (וכאמור בשבו"י כתב

דאה"נ וה"ה בבן, אמנם בפמ"ג שם בא"א ס"ק ס"ב שכל ענין חילול האב כשנכשל זרעו, שייך רק בבת שהנקבה היא במזג וטבע האב. יעוין בזה בסנהדרי קטנה בעמ' ב' גבי יכול אפילו חללה את השבת).

ולכן פירש שגם כוונת המרדכי מצד זנות בלבד, רק כוונתו שכל שהמירה מסתמא גם זינתה (ומדקדק בלשון המרדכי "כהן שיש לו בת שהמירה או רק זינתה". אמנם על דקדוק זה אפ"ל שכוונת המרדכי שאפילו "רק זינתה" דהיא עבירה פחות חמורה מע"ז). ואף שלאחר שהמירה כבר אינה ברשותו לשומרה מזנות, מ"מ יש עליו תביעה דהו"ל ללמד אותה להיזהר מקטנותה. והוכיח כן דהא איכא מ"ד שגם נשואה בשריפה וחשיבא מחללת אביה, אף דכבר אינה ברשות אביה, אלא שהיה לו לחנכה מקטנותה ליזהר.

ולכאור' קשה מה הועיל המג"א במש"כ לבא המרדכי שפוסק להלכה דבת כהן שעבדה ע"ז גם נחשבת שמחללת את אביה כי דיינינן לה שמסתמא זינתה, והרי א"כ הדרא קושיא לדוכתא דבגמ' לא משמע שבעובדת ע"ז נחשבת ג"כ שמחללת אביה. תירץ החת"ס בגליון השו"ע, שכוונת המג"א לומר דכל סברא זו דמסתמא זינתה שכתב המרדכי, שייכת רק בזמננו, שמי שהמיר דתו הולך ונדבק באומה אחרת וא"כ הולכת לזנות עמהם, אבל בזמן הגמ' שמדובר בישראל שנשאר בין בני עמו ועל אדמתו ומ"מ עובד ע"ז, בזה לא אמרינן דמסתמא זינתה. (אמנם לכאור' יש ליישב גם בלא"ה. דבשלמא אם כוונת המרדכי שעבירת ע"ז מצד עצמה אף היא בחומרת מחללת את אביה, יש להקשות מהגמ'. אך לפי המג"א שכוונת המרדכי שבאמת רק זנות עושה חילול אביה, אלא שעובדת ע"ז נחשב ש"מסתמא זינתה", י"ל שכל מה דסמכינן על אומדנא זו של "מסתמא זינתה" לגבי לנהוג באביה מנהג

דאה"נ וה"ה בבן, אמנם בפמ"ג שם בא"א ס"ק ס"ב שכל ענין חילול האב כשנכשל זרעו, שייך רק בבת שהנקבה היא במזג וטבע האב. יעוין בזה בסנהדרי קטנה בעמ' ב' גבי יכול אפילו חללה את השבת).

ולכן פירש שגם כוונת המרדכי מצד זנות בלבד, רק כוונתו שכל שהמירה מסתמא גם זינתה (ומדקדק בלשון המרדכי "כהן שיש לו בת שהמירה או רק זינתה". אמנם על דקדוק זה אפ"ל שכוונת המרדכי שאפילו "רק זינתה" דהיא עבירה פחות חמורה מע"ז). ואף שלאחר שהמירה כבר אינה ברשותו לשומרה מזנות, מ"מ יש עליו תביעה דהו"ל ללמד אותה להיזהר מקטנותה. והוכיח כן דהא איכא מ"ד שגם נשואה בשריפה וחשיבא מחללת אביה, אף דכבר אינה ברשות אביה, אלא שהיה לו לחנכה מקטנותה לזוהר.

ולכאור' קשה מה הועיל המג"א במש"כ לבאר המרדכי שפוסק להלכה דבת כהן שעבדה ע"ז גם נחשבת שמחללת את אביה כי דיינינן לה שמסתמא זינתה, והרי א"כ הדרא קושיא לדוכתא דבגמ' לא משמע שבעובדת ע"ז נחשבת ג"כ שמחללת אביה. תירץ החת"ס בגליון השו"ע, שכוונת המג"א לומר דכל סברא זו דמסתמא זינתה שכתב המרדכי, שייכת רק בזמננו, שמי שהמיר דתו הולך ונדבק באומה אחרת וא"כ הולכת לזנות עמהם, אבל בזמן הגמ' שמדובר בישראל שנשאר בין בני עמו ועל אדמתו ומ"מ עובד ע"ז, בזה לא אמרינן דמסתמא זינתה. (אמנם לכאור' יש ליישב גם בלא"ה. דבשלמא אם כוונת המרדכי שעבירת ע"ז מצד עצמה אף היא בחומרת מחללת את אביה, יש להקשות מהגמ'. אך לפי המג"א שכוונת המרדכי שבאמת רק זנות עושה חילול אביה, אלא שעובדת ע"ז נחשב ש"מסתמא זינתה", י"ל שכל מה דסמכינן על אומדנא זו של "מסתמא זינתה" לגבי לנהוג באביה מנהג

בו שמחללת את אביה, אין דינו שאסור ליתן לו לפתוח ראשון, אלא רק נוהגין בו חול היינו דרשות הוא).

והרמ"א בהל' נשיאת כפים סימן קכ"ח סעיף מ"א הביא דברי המרדכי להלכה. ובמ"א שם ס"ק ס"ב תמה מסוגיין. שאמרו דלר"ש שריפה חמורה שכן ניתנה לבת כהן שזינתה שכן מחללת את אביה, ואם גם בהמירה דת נחשבת שמחללת את אביה, א"כ מג"ל דשריפה חמורה נימא דסקילה חמורה כיוון דבת כהן שעבדה ע"ז (דהיא בסקילה) גם מחללת את אביה. (ובאמת ה"ה אפשר להקשות מהשו"ט לעיל לדעת רבנן שמשמע ג"כ שחומרת מחללת אביה שייכא רק כשזינתה ולא בעבדה ע"ז, יעוין במחצית השקל ובפמ"ג שם).

ובשו"ת שבות יעקב ח"ו סי' ב' (נדפס בשו"ע עם רעק"א השלם, ב"פתח הגליון") כתב ליישב קושית המג"א, שאמנם מהס"ד בשו"ט כאן משמע דלא כהמרדכי, אך המרדכי אמר דבריו למסקנא דקיי"ל כחכמים דסקילה חמורה כיון שפושט ידו בעיקר עדיף, וא"כ אם בת כהן שזינתה מחללת את אביה, כ"ש פושטת יד בעיקר שמחללת את אביה. יעו"ש במחצה"ש. (והשבו"י דן שם דה"ה בכהן שבנו המיר דתו, דאין לומר שדווקא גבי בת אמרינן דמחללת את אביה, עיי"ש). וכן תירץ בזרע יצחק על המשניות, יעו"ש שתירץ בעוד דרך.

אמנם המג"א שם הסיק דבשו"ט כאן מוכח בבירור דבעבירה דע"ז לא אמרינן דמחללת את אביה, אלא דווקא בעבירה של זנות אמרינן דמחללת את אביה, דהו"ל לשמרה מזנות שלא תתייחד עם אדם, אבל משאר עבירות אין יכול לשומרה. (וכמו שמצינו שרק בעבירה זו סוקלין אותה על פתח בית אביה, לומר ראו גידולים שגידלתם). והוכיח המג"א מזה שכתב המרדכי דבריו רק בבת שהמירה, ואי מצד עצם עבירת ע"ז ה"ה בבן שהמיר. (וכאמור בשבו"י כתב

דאה"נ וה"ה בכך, אמנם בפמ"ג שם בא"א ס"ק ס"ב שכל ענין חילול האב כשנכשל זרעו, שייך רק בבת שהנקבה היא במזג וטבע האב. יעוין בזה בסנהדרי קטנה בעמ' ב' גבי יכול אפילו חללה את השבת).

ולכן פירש שגם כוונת המרדכי מצד זנות בלבד, רק כוונתו שכל שהמירה מסתמא גם זינתה (ומדקדק בלשון המרדכי "כהן שיש לו בת שהמירה או רק זינתה". אמנם על דקדוק זה אפ"ל שכוונת המרדכי שאפילו "רק זינתה" דהיא עבירה פחות חמורה מע"ז). ואף שלאחר שהמירה כבר אינה ברשותו לשומרה מזנות, מ"מ יש עליו תביעה דהו"ל ללמד אותה להיזהר מקטנותה. והוכיח כן דהא איכא מ"ד שגם נשואה בשריפה וחשיבא מחללת אביה, אף דכבר אינה ברשות אביה, אלא שהיה לו לחנכה מקטנותה לזוהר.

ולכא'ו קשה מה הועיל המג"א במש"כ לבאר המרדכי שפוסק להלכה דבת כהן שעבדה ע"ז גם נחשבת שמחללת את אביה כי דיינינן לה שמסתמא זינתה, והרי א"כ הדרא קושיא לדוכתא דבגמ' לא משמע שבעובדת ע"ז נחשבת ג"כ שמחללת אביה. תירץ החת"ס בגליון השו"ע, שכוונת המג"א לומר דכל סברא זו דמסתמא זינתה שכתב המרדכי, שייכת רק בזמננו, שמי שהמיר דתו הולך ונדבק באומה אחרת וא"כ הולכת לזנות עמהם, אבל בזמן הגמ' שמדובר בישראל שנשאר בין בני עמו ועל אדמתו ומ"מ עובד ע"ז, בזה לא אמרינן דמסתמא זינתה. (אמנם לכא'ו יש ליישב גם בלא"ה. דבשלמא אם כוונת המרדכי שעבירת ע"ז מצד עצמה אף היא בחומרת מחללת את אביה, יש להקשות מהגמ'. אך לפי המג"א שכוונת המרדכי שבאמת רק זנות עושה חילול אביה, אלא שעובדת ע"ז נחשב ש"מסתמא זינתה", י"ל שכל מה דסמכינן על אומדנא זו של "מסתמא זינתה" לגבי לנהוג באביה מנהג

בו שמחללת את אביה, אין דינו שאסור ליתן לו לפתוח ראשון, אלא רק נוהגין בו חול היינו דרשות הוא).

והרמ"א בהל' נשיאת כפים סימן קכ"ח סעיף מ"א הביא דברי המרדכי להלכה. ובמ"א שם ס"ק ס"ב תמה מסוגיין. שאמרו דלר"ש שריפה חמורה שכן ניתנה לבת כהן שזינתה שכן מחללת את אביה, ואם גם בהמירה דת נחשבת שמחללת את אביה, א"כ מנ"ל דשריפה חמורה נימא דסקילה חמורה כיוון דבת כהן שעבדה ע"ז (דהיא בסקילה) גם מחללת את אביה. (ובאמת ה"ה אפשר להקשות מהשו"ט לעיל לדעת רבנן שמשמע ג"כ שחומרת מחללת אביה שייכא רק כשזינתה ולא בעבדה ע"ז, יעוין במחצית השקל ובפמ"ג שם).

ובשו"ת שבות יעקב ח"ו סי' ב' (נדפס בשו"ע עם רעק"א השלם, ב"פתח הגליון") כתב ליישב קושית המג"א, שאמנם מהס"ד בשו"ט כאן משמע דלא כהמרדכי, אך המרדכי אמר דבריו למסקנא דקיי"ל כחכמים דסקילה חמורה כיון שפושט ידו בעיקר עדיף, וא"כ אם בת כהן שזינתה מחללת את אביה, כ"ש פושטת יד בעיקר שמחללת את אביה. יעו"ש במחצה"ש. (והשבו"י דן שם דה"ה בכהן שבנו המיר דתו, דאין לומר שדווקא גבי בת אמרינן דמחללת את אביה, עיי"ש). וכן תירץ בזרע יצחק על המשניות, יעו"ש שתירץ בעוד דרך.

אמנם המג"א שם הסיק דבשו"ט כאן מוכח בבירור דבעבירה דע"ז לא אמרינן דמחללת את אביה, אלא דווקא בעבירה של זנות אמרינן דמחללת את אביה, דהו"ל לשמרה מזנות שלא תתייחד עם אדם, אבל משאר עבירות אין יכול לשומרה. (וכמו שמצינו שרק בעבירה זו סוקלינן אותה על פתח בית אביה, לומר ראו גידולים שגידלתם). והוכיח המג"א מזה שכתב המרדכי דבריו רק בבת שהמירה, ואי מצד עצם עבירת ע"ז ה"ה בכך שהמיר. (וכאמור בשבו"י כתב